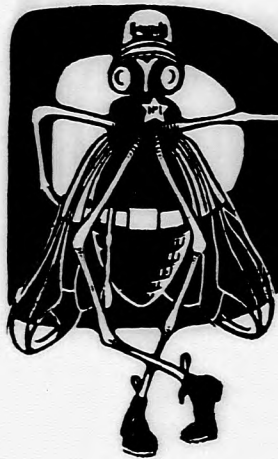

VOL. 19. ÉV.

No. 6. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

Published and distributed under permit (No. 425) by the Act of October 6, 1917, on file at the Post of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

Chas. Felek
Let 21 dec 19
508 W 14th St

árcius 15.

Brinkerhoff rajza a New York Mail-ben.

A tavasz első virága, vagyis az új — kalap.

Föltámadunk!

"Föltámadt Krisztus e napon" ...
Kondul a harang, zendül az ének,
Buzgón éneklük ifjak és vének:
"Alleluja!"

A természet szive melegével
Megtöri bilincsét a zord hidegnek,
Kidugja fejét az alvó virág,
S erdő, mező új életre kelnek.
Néma temetőnek sirhalmain
A letűnt élet helyén támad más,
Bus sirhalmak fakadó virága
Azt hirdeti, hogy van föltámadás.

Föltámadással biztat fejfája,
Keresztje a csöndes temetőnek:
Fejfák törében, holtak csontjain
Holt virágok helyett élők nőnek...
Magyar népem! Ki ezer év óta
Régi síron az újabbat ásd,
Csak neked ne lenne hát még egyszer
Tavasz nyílásán föltámadásod?!

Holtak porából is új élet kél,
S újabb virág csak neked nem fakad?
Föltámadásod dicső himnuszát
Sohase zengheti már ajakad?
Századokon át mások életét
Azért őrizted véres karddal ott,
Hogy véreden életet adj másnak,
S te magad légy: se élő, se halott?!

"Alleluja!"
Buzgón éneklük ifjak és vének,
S magyarul szól a magasztos ének,
Magyarul szól, meghallja az ég is:
"Föltámadunk, föltámadunk mégis!"

Kemény György.

GEGUS TESTVÉREK

EGYEDÜLI MAGYAR
VASKERESKEDŐK DETROITBAN

Nálunk beszerezheti az összes konyhai edényeit, azonkívül mindenféle szereszmot, festékeket és bármiféle vasárut. Hazai kaszók, kapák és ásók kaphatók.
8130 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEFON: CEDAR 1184

IGAZI MAGYAR KONYHA

Aki izletes jó magyar ételt akar enni,
az keresse föl

BLUM ÉS LAKATOS

vendéglőjét a delay-i postával szemben
2335 W. Jefferson Ave. Detroit, Mich.
Aki egyszer náluk evett, vágyik annak
a gyomra vissza

VEGYES HIREK

A Dongó hátralékosai a németekkel tartanak: nyögnek, de nem fizetnek.

Lánczy Leó, a magyar "pénz-király" meghalt Budapesten és hagyott a szegényeknek kétszáz koronát. No, hát mondja még valaki, hogy manap nincsenek Magyarországon nagy emberek.

Wilson, a volt elnök, hír szerint ügyvédi irodát nyit rövidesen. Nem ártott volna neki egy kis ügyvédi csalafintaság akkor, amikor falhoz állították Párisban.

A nóta szerint "Nagypénteken mossa holló a fiát." Az amerikai magyarok állandóan mossák egymást, de mégis feketék maradnak.

A csehek el akarnák eserélni Kassát és megkapni Sátoralja-ujhelyet. Uglátszik, hogy a csehek gyomrát is megfeküdték a kurucok.

Hegedüs pénzügyminiszter — állítólag — nagy értékű drágaköveket fedezett föl a pénzügyminisztériumban. Báresak egyszer megtalálnák már a vezetőket a legértékesebb drágakövet: a magyar nép lelkét.

Nikita cár beadta a kulesot. Európa "apósa" mindenkit becsapott, de még ő se tudott kifogni a legnagyobb uzsoráson, a — Halálon.

A magyar ujságoknak rendkívül jó dolguk van motanában. Nem kell attól tartaniok, hogy göres áll az ujsaikba a pénzolvasástól.

A husvéti ünnepek alkalmából szerencsés föltámadást kívánunk mindazoknak, akik eddig nem jöttek rá arra, hogy temiök is kellene valamit.

A franciák erősen bizakodnak az orosz lázadásban. Azt hiszik, hogy rövidesen trottyki lesz majd Trotzkyból.

A himesre a Dongó is számít a husvét alkalmából. Jó lesz tehát nem ülni tovább azokon a "beteg" tojásokon.

VIDÉKI KRÓNIKA

INDIANA Harboron az egyik bodit komának szólították a nagy botosok. A bodi ijedtében elhívatta az egyik cimborát tolmácsnak. Ki is vágta a rezet a tolmács bodi illetén módon: "Juh kandur, mi kandur, hotel juh fani áj mi juh ebriting. Hotel juh ópen dór raduvé jesze sur daczól!" Lett is erre mindjárt "ópen dór" és kilődítették a bodit.

Chicagóban Bálintot jártak köszönteni a bodik. Be is bálintoztak alaposan a ködmönléből. Bálint gazda eleinte vígan hordta az italokat, de a bodik nem fáradtak bele az ivásba. Megijedt erre az ünnepelt, hogy még a nadrágot is leisszák róla s ezért vízzel töltött meg egy nagy üveget és azt tette a bodik elé. A bodik végigkóstolták a vizet, de mikor az utolsóóra került a or, az mérgében belevágta az üveget a fürdőkádba és kijelentette, hogy ő nem megy többet Bálint napot köszönteni.

A "liziparti" bodi nőszülni akart a farsangon, de nem talált párjára, merthogy rövid volt a farsang. Végre azután a farsang vége felé kerülközött egy miszisz, aki hajlandó lett volna a frigyre. A bodi nagyban mondogatta, hogy megnőszülne, csak hogy fél a gyerekektől. Végre mégis rá gondolta magát a bodi, hogy megkéri a misziszt. El is ment hozzá, de valami maszlagosat talált mondani és a miszisz ezért beleragadt a bodi hajába s ráadásul tüzet kia-

bált. A gyerekek erre nagyon megijedtek, mert valami ijesztőnek nézték a bodit. Vagyis a bodi tévedt, mert nem ő félt a gyerekektől, hanem inkább tőle félték a gyerekek.

Aurorán alaposan beszédett egy miszter a ködmönléből és eszébe jutott, hogy hiszen van neki új nadrágja, hát felhuzza és elmegy valahová látogatóba. Csakhogy kettőt látott egy helyett a miszter és a nadrág helyett egy tarka ingbe bujt bele. Mikor nagynehezen fehrángatta az inget, sehogy se tudta begombolni és szólt a lányának, hogy tüzze rajta össze a nadrágot. A lány semmi rosszat se gondolt és megtette a kívánságát. A miszter el is ment látogatóba és csak a többiek nagy nevetésére vette észre, hogy ő nadrág helyett ingben parádézik.

Auroráról átrándult egy pár bodi Elginbe holmi ködmönleves mulatságra. Fel is öntöttek a garatra úgy, hogy az egyik bodit három miszisz tolta föl az "ap-tész"-re. A másik bodi pedig mindenáron viszont akarta látni a vaesorát és a miszisz a mosogató rongyot dugta a szájába, hogy be ne pingálja a "kárpetet". A bodi erre kivonult a konyhába és ott megtörtént a kívánsága. Hazamenőben azzal vigasztalta a "bueser" bodi, hogy sose busuljon, mert ő megveszi a borjut; ugyanis jön a husvét, hát beese van a "genge bornyunak".

A burnsidei bodik szörnyen mulattak a szalonban. Egyszer csak oda került egy oláh bodi és azt mondja: "Én is tudom magyar." Erre azt mondják a magyarok a huszár bodinak, hogy nézze csak meg az oláh fejét. Hát meg is akarta nézni, de hogy el akart lépni a román, hát a hátára ugrott a magyar bodi és jól meglovagolta, merthogy huszár volt valamikor.

East Chicagóban társas vaesora volt egy helyen. A misziszek pucolták is a kaesát, de hogy szőrösnek találták, hát megpörzsölték, de akkor meg nagyon komos lett és így fehérre mosták szappannal, hogy józűien megellessék a bodik.

SZIVES TUDOMÁSUL.

Bridgeport-on (Conn.) Mihók Lajos ur volt szives elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

FÖLDIKÉM!

A fogaddal vakarózz te, ha ellopod a más Dongóját!

FIGYELEM MAGYAROK!

KÜLÖNLEGES OLCSÓSÁG

75.000 font saját termelésű muskátály pipa és cigaretta dohányom jutányos áron eladom. :: ::

65 BETEG CENT FONTJA.

5 font rendelést elküldök bárhová disz kontriban. Ha nincs meglegedve, pénzt visszaadom. Nagyobb rendelésnél árkedvezményt adok.

Pontos címem:

JOSEPH TÓTH, RFD, 1. Ettrick, Va.

Az erre való lakosok ide is írhatnak, mert itten dolgozom jelenleg.

TÓTH JOZSEF, HOMER CITY, PA.
—o BOX NO. 420 o—

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomor, a világhírű

"SURE" PILULA

kikurálja.

50 CENT ES 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.
361 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO.

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MMARCINK, hát elmúlt már a nagybüt osztég lesz már szőlő lány kenyérrel, akarom mondani kolbász tojással, merhogy husvétkor ez a divat. Persze egy kis ködmönlé is akad, maj hozzá, mer máskép aszt gondolná a kolbász, hogy a kutya ette meg. Merhát kutya rossz világ van oszt sok mindenre nem telik, de már ködmönlére azért csak jut, ha minyán lopni kéne is. No, de hát a hazájér inni kell, akár rosszul mén a hazának, akár jól.

A pricsporti magyarok igen összefogtak oszt mondok eccer már mégis csak lesz belőlünk valami, mer ha soká éjjünk még tán eccer aztat is megérjük, hogy egy kalap alatt lesznek a zamerikai magyarok, akit már régen meg kellett vóna tenni, oszt akkor nem vónának ugy, akárcsak a Csáki szalmája. De hát mindég akadnak ojjanak, akiknek órájtosabb, ha szanaszéjjel vannak a magyarok, mer akkor sokkal könnyebb halat fogni a zavarosba.

Oszt ugy látom, hogy a zókont-riba mégis csak vannak magyarok, akik meg merik mondani, hogy se testöknek se lelköknek nem kellene a Hasburgok. No, mondok hát szeretem ezt a beszédet, merhogy igaz is. Ha már eccer lerázta őket a magyar a nyakárul, hát ne akarja megent visszavenni, mer 400-áz esztendónél tovább szörnyen elég vót belőlök. Merha még eccer visszaviszik ö-

ket, hát akkor ne is üdnepejjük többet se március 15-öt, se október 6-ot, oszt tagaggyuk le Rákóczit, Kossuthot, Petőfit meg a többit. Már én csak amondó vagyok, hogy ha 400-áz esztendejig nem vótak jék a Hasburgok, hát ezutég se lesznek, merhogy Hasburgbul nem lesz szalona.

No, de elég is ebbül ennyi. Most már csak bódog husvétüidnepekét kívánok a magyar testvérekenek. Oszt ne feledkezzenek meg a Dongóru, merhogy nemsokára 25 éves jubáldja lesz a zöreg Dongónak oszt ammán igazán cudarság, akit vele csinálnak a hátralékosok.

HONFITÁRSAM!

A verebek rakjanak fészket a fejednen, ha potyán olvasod a Dongót!

HUSVÉTI KIVÁNSÁGOK.

Pünkösdre se szabadulj meg a piros tojástól, ha potyán olvasod a Dongót.

Három felcser szedje ki belőled a husvétüid kolbászt, ha ellopod a más Dongóját.

Forró levessel öntözzék meg husvétkor a nyakad csigáját, ha elkívánod a Dongó betegeit.

Írják ki a fejed fölé mielőbb, hogy "Föltámadunk", ha sajnálsz a magyar irástól azt a pár garast.

Gulyásnak aprítsd tőged a szecskaavágógép, ha csak a saját bendődet tömöd és nem látod meg a felebarátod nyomorúságát.

Legyen teneked olyan jó kedved, mint az öreg Dongónak.

Itt küldök 3 egészséges dollárt a Dongóért. Én szeretem a Dongót és nem hagyok fel vele. Minden jóra való magyar embernek járatnia kellene a Dongót.

Lyndora. Pa.

Kajatin István

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitel- és közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga central 3350—R, Bell Main 5720.

HUSVÉTRA MOST KÜLDJÖN PÉNZT HAZA. PÉNZKÜLDÉS

ugy dollárookban, mint koronákban. Minden reánk bizott pénzküldeményről a címzett átvételi elismervényét 6 hét alatt beszerezzük. Magyarország minden nagyobb bankjával van összeköttetésünk. :: ::

HAJÓJEGYEK

minden volmalra. Az utazáshoz szükséges okmányokat itt és odaát is gyorsan beszerezzük. :: ::

Hozzá tartozóit kihozatjuk

minden fenakadás nélkül. :: ::

TANÁCSOT

minden ügyben díjmentesen adunk. :: ::

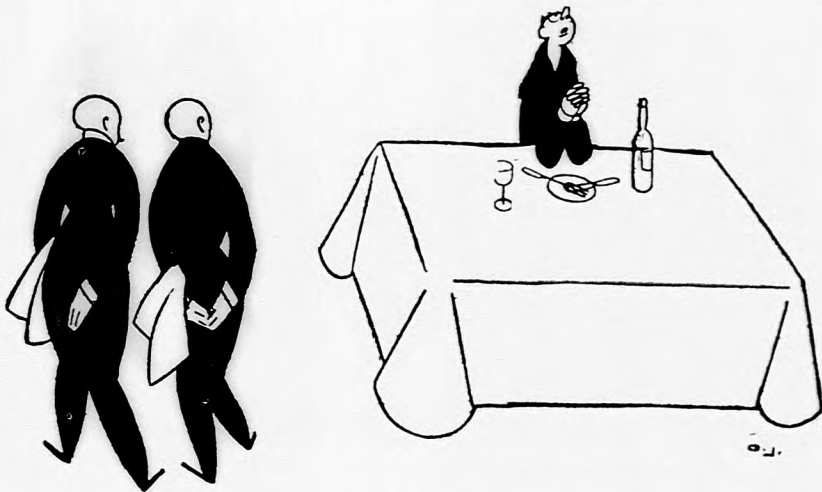
F. WM. GERTZEN CO., INC.

Foreign Dept. K.

70 WEST STREET

NEW YORK, N. Y.

Csomagszállítás Magyarországra és a megszállott területekre gyorsan, biztosan, teljes jótállással. :: ::

Pittsburgh környékéről

A GLENWOODI bodi alaposan beszédett a "ködmönléből" és olyan rosszul lett, hogy elszaladt a közeli "patent doktor"-hoz, aki adott neki egy doboz partolát meg egy üveg ricinus olajat. A bodi bevette mindkettőt és azután két nap s két éjjel állandóan a purgatóriumban volt. Anyyira odalett a bodi, hogy elvitték a Szt. József kórházba, ahol jóképű ápolónők vannak és a bodik nagyon gyakran elmentek megnézni a beteget. Csak hogy a beteg hamar talpra állott és a bodik meg akarták verni, mert nem lehetek többé a kórházba "nőrszike" nézni.

A glenwoodi miszter mikor hazament a munkából, egy idegen nyakkendő-t talált a széken. Megkérdezte a miszisz-től, hogy kié a nyakkendő, de a miszisz azt felelte, hogy ő nem tudja. Végre is azt indítványozta a miszisz, hogy, mivel a következő vasárnap ugyanis egyleti gyűlés lesz, vigye el a miszter a nyakkendő-t oda és kérdezze meg, hogy kié? El is vitte a miszter, de senki se vállalta a magáénak. Így azután visszakerült a nyakkendő s a miszisz azt mondta, hogy valaki talán "krizmusz prezentbe" vitte a miszternek.

Rosszul volt a hazelwoodi bodi és azt mondta a másíknak, hogy vigyen föl neki egy kis ködmönlevet a pincéből. Lement a bodi és hordóstól fölvitte a ködmönlevet. Mérges lett a bodi és aszongya, hogy így most már gumi-cső is kell hozzá. Lement a bodi és előszedte az öntöző csövet. Ezért még haragosabb lett a beteg bodi, amire azután a másík kapta a hordót és visszavitte a hátán a pincébe, ahol úgy letette, hogy másnapra utolsó csöp-pig elfolyt a drága ital.

Pittsburghban vége felé jártak már a jarsangnak, hát a hazelwoodi atyafiak is elhatározták, hogy tartanak egy táncmulatságot a jarsang végére. És a határozatot tett követte. Kivették a "szkacsbaromi halét" és nagyban készülődtek a mulat-

ságra. De erre a mulatságra megfelelő jó bandáról is gondolkoztak. És elmentek a primáshoz s megmondották neki, hogy készüljön, mert bál lesz! Nekik jó bandával álljon ki; persze hogy a primás örvendezve mindent fogadott. Gondolta magában, most itt az alkalom, hogy a jarsang végén bemutatthassa a bandáját.

Eljött a várva várt nap, amelyre a bál ki volt tűzve és este meg is kezdődött a nagyszerű mulatság. Nagy számmal érkezett a mulatni vágyó közönség abban a reményben, hogy most is kitancolják magukat egy magyarosan. De nagyon csalódtak, mert a banda csak lassu csárdást tudott játszani. A primás anyyira igyekezett, hogy szinte belegörbült a nagy szerű játékba; nem is lehetett csodálkozni, mert egy atyafi mindég kiabált rá, hogy tartsa keményen. Tartotta is, de utoljára mégis csak meglágyult és ilyen lágyan ért véget a mulatság. A közönség azzal a reménnyel ment haza a bálból, hogy majd a következő bálban nem a szunyogok fognak muzsikálni.

A szalonna

A sharpsvillei bodi késő ment haza s hogy a vacsora elfogyott, azt mondta neki a miszisz, egyék szalonnat, mert ugyis szereti. A bodi kapta a bicskát s fölment szalonnáért a padra. Csak hogy előző nap éppen mosás volt és a padon lógott a ruha keményre fagyva. A bodi leszelt egy jó darabot a fagyos holmiból, lement és nekilátott az evésnek. A bicska nem fogta a szalonnat, s azért rágni kezdte a bodi. Egyszer csak rászólt a cimborá, hogy ne egye meg az ő "szveder"-jét. Akkor sült ki, hogy a bodi szalonna helyett lekanyarított egy darabot a

Leechburgi esetek

OKONTRIBA készültek a springdalei dik és elmentek Leechburgba, hogy megbeszéljenek egyetmást. Hát beszélgettek is ködmönlé mellett anyyira, hogy az egyik bodi már nem volt hajlandó gyalog menni a "dipó"-ra. Mivel pdeig a kenyeres nem volt otthon, így tehát nem akadt fiáker. Végre is akadt egy bodi; a ki vállalkozott, hogy egy dollárért eltolja a bodit "vilbár"-on az állomásra. Tolta is a bodit a járókelők nagy bámulatára. Baj csak a hidon akadt, ahol a rendőr utjába állt a fiákernek, de hogy kimutogatták kézzel is meg lábbal is az esetet, tovább eresztette őket a rendőr. A fiákeres bodiról úgy szakadt a verejték, mint a fúrmanó lóról, de meg is fogadta, hogy nem muffol több bodit.

Fürdőkádat csináltatott az egyik miszter és a bodik is ugyan használták holmi várm leszurása után. Egyszer a fürdős miszternek is gusztsusa támadt, hogy belebujik a kádba. Igen ám, de megcsuszott és fejfel pottyant a vízbe, akárcsak a kecske-béka a fűzfáról. Szerencsére a miszisz meghallotta a loccsanást és kirángatta a misztert a kádból.

Nagy divatban van Leechburgon a kártyavetés. Járnak is a bodik meg a misziszek a kártyavető asszonyhoz, akitől mind egyik valami mást akar megtudni. Az egyik bodi azt szerette volna tudni, hogy hol van az elveszett pénze? A jósnő azt mondta neki, hogy a temetőben és ha egy dollárral többet ad, akkor a helyet is megmutatja neki. Meg is mutatta, s azóta a bodi egyre ás a pénze után.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A REGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állnak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkra a legjobb gépkocsijait tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.
MINDKÉT TELEFON

MUFFOL MISKA

főburdos szavaltatai

VÉGI lesz már nemsokára a nagybűt-
nek is osztég gyün a husvét, hát
mondok lyobb kedvök lesz a misziszek-
nek. Öntökönni maj elmegyek, hát ké-
szíjjék a misziszek a sonkát, merhogy én
meg himest rizek érte.

Nájleszbe meg igen ügyes misziszek
vannak oszt hamar megtanulnak mindent
még a zotomobil hajtást is. Osz a zegyik
miszisz ugy kitanulta a ranolást, hogy ec-
cer csak elranolt a sóferjével ugy, hogy
vissza se tudott tanálni. De a sófer mi-
szisz is beleszólt: a bizniszbe oszt ő az-
utég igazán megtanította őket, hogy kell
tanolni.

A danczi bodi meg igen szerette vóna
elérni a főburdosi hivatalt, meg is tett
mindent a miszisz kedvére, de híjába. Ec-
cer oszt a bodi elővette a miszisz apját
oszt órajtosan megtrítottla, hátha így ha-
marébb kerül a nyeregbe. A zőreg misz-
ter igen bedurrantott oszt ezér ojjan mér-
ges lett a miszisz, hogy giráret mondott
a bodinak. Hát ijjen az élet!

A lincsi miszisz meg szeretett vóna szép
lenni, hát elment a borbéjho, hogy ko-
mendájjon neki valami órajtos püdert
meg krimet. Hát adott is neki a borbéj
ojjan medecinát, hogy örömébe mingyán
simizni kezdett a miszisz.

De nem szavazok mán többet, merhogy
tanulom a rigmust husvétra. Oszt ame-
jék miszisz lájkoli a zórajtos himest, hát
csak izennyen, merhogy én nem sajnálom.

OHIOI MIEGYMÁS

A CLEVELANDI bodi nagyon
szomjazott egy kis borra. Meg
is kérte az egyik cimborát, hogy
szerezzen neki egy "páncs" bo-
rocskát. Hát a cimborá hozott is
neki bort, még pedig egy kvar-
tot, aminek szörnyen megörült a
szomjas atyafi. Rögtön hozzá is
fogott a bor forralásához. Vett
egy nagy maréknyi cukrot, az-
után pedig füszer számot és meg-
fikszoalta a bort annak rendje-
módja szerint. De nagy lett a
szomorúság, mert amikor meg-
kóstolta a bort, ugyancsak hosz-
szura vált az ábrázata. A vizsgá-
lat során kiderült, hogy cukor he-
lyett só tette a borba. Szörnyen
elszomorodott erre a bodi, hogy
aszongya még akkor se ihat bort,
amikor van.

Akronban lagziban volt a bodi
és alaposan nekilátott a teszt ital-
nak. Széles kedve támadt a bodi-
nak s mikor hazakerült, egy bána-
tos nótát kezdett muzsikáltatni a
daloló géppel, azután pedig sirva
fakadt. A nagy sirás után el is
aludt szépen s mikor fölrángatták,
csak arra volt kíváncsi a bodi,
hogy ki vitte őt haza a lagziból
repülő gépen.

**SZEMÜVEGEK
PRÓBÁRA
TELJESEN INGYEN
NE KÜLDJÖN
PÉNZT
Tíz karátos arany-
keretű szemüvegein-**

ket nagyszerű üvegekkel, amelyek a leg-
finomabb kristályüvegből készültek
10 NAPI INGYEN PRÓBÁRA
ELKÜLDJÜK ÖNNEK.

A legapróbb betűt is elolvashatja vele
és a legvékonyabb tübe is belefűzheti a
cérnát akár nappal, akár világítás mel-
lett. Küldhetünk szemüveget olvasásra,
messzilatásra, vagy munkába való.
KEZESKEDÜNK A MEGELÉGEDESRŐL
Próbálja ki a szemét ezen a hirdetésen.
Jegyezze meg a legkisebb betűket, amik-
et szabad szemmel el tud olvasni körül-
belül 14 inchesnyi távolságban. Azután
takarja be az egyik szemét egy papir-
lappal és olvasson egy szemmel, azután
tegye ugyanazt a másikkal. Próbálja ki
így mindkét szemét. Irja meg nekünk az
eredményt. Irja meg, hány éves és hogy
használt-e már üveget és mióta. Azonnal
megfelelő szemüveget küldünk önnek pró-
bára a mi költésünkön. Ha beválik,
akkor küldjön csak 2 dollár 95 centet.
(A rendszer ár \$7.50). Ha nem tetszik,
küldje vissza és semmibe se kerül önnek.
Cím: DEPT A 13
GREAT AMERICAN SPECTACLE HOUSE
3937—39 W. 16TH STR. CHICAGO, ILL.

Vig lakodalom.

BODZÁS Bodolóban
Lakodalmat ülnek,
Bübos kemencében
Jó kalácsot sütnek.
Szarvas Pista uram
Boldog ember lesz ma,
Mert frigyét köt vele
A szép Kopó Lina.
Agár Bálinté a
Násznapgi hivatal:
Lesz is ottan elég
Szép cifra fiatal.
Sörényugró Maris
Lesz a nyoszolyó lány,
A nagyvőfély pedig
Lesz Füles Fábrián.
Netuki Borecsának
Jut a szakács munka,
Marski Julis meg lesz
Az első dorozsla.
Es ezután jönnek
A legények sorba,
Valamennyinek áll
Hegyesen az orra.
Szénarágó Imre
Haski Katicával.
Nyivakoló Miska
Mekegő Rózával;
Dűfölködő Jancsi
Párja nélkül maradt.
Haragjában szegény
Mindjárt hazaszaladt.
Napraforgó Gyurka
Lesz az első primás,
Szegecs Borona meg
Talgával kontras;
A nagybögös Bandi
"Düjj-el, düjj-el" — huzza.
Mert szegényt a bolha
Jobbról-balról nyuzza.
Három egész napig
Tartott a multság;
Am lett is utána
Nagy marha boldogság.

(A magyarok okulására közli):
Terney Mihály

MAGYAROM!

A márciusi hideg szél üsse össze a boká-
dat, ha potyán olvasod a Dongót.

**TANÁCSOT
ORVOSSÁGOT**
a legjobbat
Dr. VARGA JÁNOS
óhazai gyógyszerész adja
1290—2nd Ave. (68-ik St.)
NEW YORK.

BESZÉLŐ SZOBROK.

Irtta: MIHÓK SÁNDOR.

Csonka Magyarország:

Leleplezték ma délelőtt
Ezeket a szobrokat.
Isten tudja, hányan voltak,
A kik koszorút hoztak.
Sokat sírtak a gyermekek,
A felnőttek és vénék:
Százszerekek ajkán zendült
A himnuszos nagy ének.

Istenem, ha e négy szobor
Mostan beszélni tudna:
Amerikás magyaroknak
Szemébe is köny futna.
Fáj a szívem, majd meghasad,
Mert hazámat szétszedték
Azok, a kik Habsburg-koncot
Aranyos tálból ették.

Száll az idő sebes szárnyon:
Késő van, haza megyek.
Főtéren intenek felém
A budai nagy hegyek.
Lesz még szülő lágy kenyérrrel:
Jön a nagy feltámadás.
Fog még futni lóhalálba
Osztrák, cseh, oláh és rác.

Észak Magyarország:

Beszélgessünk, testvéreim:
Mondjuk el a panaszunk.
Mi nektek fáj, nekem is fáj.
Hiszen közös a bajunk.
Engem foglalt el először
A csehek piszkos hada.
Pittsburghi gyűlésből hozta
Őket tótok tutaja.

Kassa, Pozsony, Érsekújvár,
Igló, Lőcse és Losonc,
Soha nem lesz a cseheknek
Vagyont termelő kolonc.
Mert ők minket annak hívnak,
Bár pénzünket szeretik.
De egy biztos, mint a halál:
Nem sokáig tehetik.

Fellázadtak már a tótok,
A szepesi németek.
Hanganak már jobbra-balra
Bátor, harci énekek:
Feltámad még nagy Rákóczi
A kassai kriptából:
Nem is marad szép hazámban
A pimasz cseh fajtából.

Erdély:

Mit szóljak én? Lufó székely?
Én vagyok csak áldozat.
Ellopta az oláh tőlem
Ökrömet és lovatam.
Bányáinkat, kohóinkat,
Földjeinket elvették:
Mátyás szobrát Kolozsváron
A vad mócok szétszedték.

Nagyvárad, Brassó, Kolozsvár,
Zilah, Marosvásárhely
Az erdélyi magyaroknak
Kineses bucsujáró-hely.
Hát a vértanuk városa?
A glóriás szép Arad?
Esküszöm a nagy Istenre,
Oláh kézen nem marad.

Feltámad még Gábor Áron,
Fog még ágyut önteni.
Nem fognak a székely felett
Bukarestben dönteni.
Felkel Petőfi sírjából,
Hangzik a Talpra Magyar.
A szaladó oláhoktól
Verecs lesz még az avar.

Dél Magyarország:

Kincsét érő Bánátomat
A rác ekék szaggatják.
A bácskai derék magyart
Szerb fináncok zaklatják.
Torontál arany kalászáit
Belgrád népe eszi meg.
A magyarnak birtokait
A rác bankok veszik meg.

Szabadka, Zenta, Ujvidék,
Zombor, Óbecse, Baja:
Ti lesztek még a szerbeknek
Átkot termő nagy baja.
Lesz még egy Damjanics János,
Ki kardját felemeli.
Az otromba ellenségét
Booskorostól kiveri.

Nem soká táncoltok kolót,
Elhallgat a tambura.
Nemsokára ismét magyar
Lesz a Bánátnak ura.
Összefog a sváb és magyar,
A sokác és bunyevác.
Akkor pedig futva szökik
Az írháját féltő rác.

Nyugat Magyarország:

Vért főz boszorkány-konyháján
Az osztrák kamarilla.
A főszakács ki lenne más,
Mint egy Habsburg gorilla?
Undok szőrös, rut pofáján
A gunyos mosoly látszik.
A mikor macska módjára
Magyar vérré vadászik.

Mi kell sógor, osztrák sógor?
Sopron? Kőszeg? Szent Gotthard?
Nem! Te ebből nem fogsz enni.
Ez a fogadnak "zu hard"!
Magyar pénze? Magyar vére?
Magyar földje kellene?
És egy magyar fejős-tehén,
Mely aranyat ellene?

Osztrák kaiser, Gatterhalte:
Ez a te tudományod,
Csak hogy most már szűkében van
A kis vágott dohányod:
Megsemmisülsz, undok féreg,
Sátáni fajzat fia.
A magyarnak régi átka:
Harcot szító Ausztria.

Csonka Magyarország:

— Mi az, mi történt én velem?
Vagy talán csak álmodtam?
Nem! Hiszen ez lehetetlen.
Hiszen mindent hallottam.
Lesz hát újra Magyarország,
Olyan, minő előbb volt:
Duna, Tisza, Dráva, Száva,
Maros, Rima, Hernád, Olt.

Együtt:

Jöjjetek hát, jó leventék,
Esküdünk, mint egykoron,
Mikor Árpád hét vezére
Éret vágott a karon.
Esküdünk, hogy összetartunk,
A hazánkra esküszünk:
Semmiféle más nemzetnek
Rabja tovább nem leszünk.

(Előadták a youngstowni magyarok
március 15-iki ünneplésén.)

Tel. Princeton 2584 R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9 től
este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

Nuga-Tone

Az egyedüli orvosság, mely valaha
segített rajtam, mondja Mr. Molliar

Philadelphia, Pa.
"Mellékelye küldök \$5.00-t 6 éves Nuga-Tone szerert. Tudomásukra akarom adni, hogy mily csodálatos eredményt hozott nekem az Önök nagyszerű Nuga-Tone szere. Ez nemcsak akkor használt a mikor beszédtem, hanem azóta állandóan igen jól érzem magam. Fogadják legbálsabb köszönetemet, és mint szívből és imádkozni fogok, hogy még számos más beteg is segíthessenek Önök. Sok más orvosságot próbáltam már, de minden eredmény nélkül. Egyedül csakis a Nuga-Tone segített rajtam."
JOS. MOLLAR.

A Nuga-Tone felszerkenti és erősíti az egész szervezetet, ez egy csodálatos orvosság gyenge, ideges, levert férfiak és nők részére. Ez új életet ad a máj és beleknek, feleleveníti a veséket, kiűzi a mérges anyagokat, megszünteti a szeleket és felbűfögést, rossz szaga lehetet és bevont nyelvet. Nagyszerű étvágyat, jó emésztést, csillapított idegeket és nyugodt felhűsítő alvást ad Önnek.
Minden üveg Nuga-Tone EGY TELJES HÓNAPI KEZELÉSRE ELEGENDŐ ORVOS-SÁGOT tartalmaz, melynek ára \$1.00. Vegyen egy üveggel még ma bármelyik jobb patikában, szedje ezt 29 napig és ha nem volna teljesen megelégedve az eredménnyel, a patikáros készpénz vissza adja Önnek a pénzét. Ha nem tudná ezt megszerezni az ottani patikában, küldjön nekünk \$1.00-t és fog tőlünk kapni egy teljes hónapról elegendő szavatolt orvosságot, bérmentve. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETESI AR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

HUSVÉT ünnepét üli rövidesen a keresztény világ. Új életről beszél a természet, feltámadásról zeng a templomi ének, új reménység magva hintődik el az emberi lelkekben. A feltámadásra, az új életre nagy szüksége van a rongyokba tépett emberiségnek, amely a bibliabeli Kainhoz hasonlatosan beleesett a testvérgyilkosság bünébe. Nem ismert megállást a nekivadult emberi fenevad és le akarta gyilkolni összes testvéreit, nem gondolván arra, hogy maga is belepusztulhat a mézárulásba.

Feltámadásra, új életre van szüksége az egész világnak, de — sajnos — még a rettentő világlomlás révén se tudták megtanulni az emberek, hogy csakis a Szeretet jegyében várható a

nagy feltámadás. Még egyre liheg a Boszu, még egyre kardot szorongatnak a vérrel fertőzött emberi markok s a Gyűlölet bálványszobra előtt lejtik örült táncukat azok, akikre ráillik a költő mondása: "Vadállatokba szöktél, óh ítélet, s az ember ész nélkül maradt."

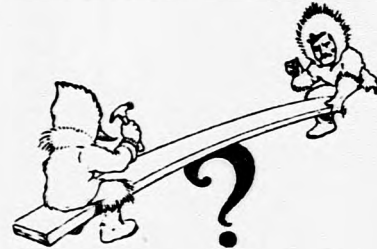
Idestova három éve már annak, hogy fegyverszünetet kötöttek az egymást gyilkoló ellenfelek. Irtózatot nyomoruság rogyant rá az emberiségre a dicsőséges béke jegyében, de még a közös szenvedésben se tudták megérteni az emberek, hogy csakis az egymás kölcsönös támogatásával építhetik meg a rombadőlt világot s csakis az emberi lélek ujjaszületésétől várható az a nagy feltámadás, mely után "buzgó imádság epe-dez száz milliók ajakán."

A darabokra tépett magyar szülőföld az amerikai magyarság támogatásától teszi függővé a feltámadást. De az a baj, hogy a pártokra tépett, az önző egyéni érdekek aklaiba terelt amerikai magyarság magatehetetlen. Holmi hangos rikoltásra fel-felbuzdul néhanapján és apró helyiérdékü mozgalmakban ellövöldözi a puskaport, mikor azután a közös nagy célok munkálására kerülne a sor: puskapor nélkül marad, akárcsak valamikor a nagyidai cigányok.

A bridgeporti magyarok tették meg az első komoly kísérletet az amerikai magyar erők egyesítésére akkor, amikor az ott székelő két nagy magyar egyesület egybeolvadását határozták el a vezetők. Ez a határozat az amerikai magyarság legértékesebb husvétii himese. Nagy köszönet, emberséges elismerés illeti azokat, akik az apró egyéni

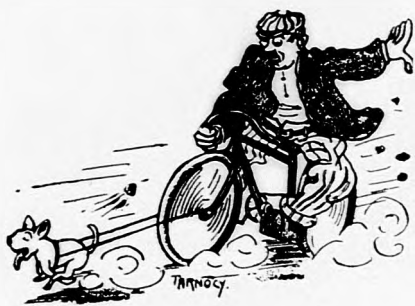
hiúság béklyóitól megszabadulván, a magyar erők egyesítését fontosabbnak látták az apró egyéni érdekeknél. Bárcsak követésre találna ez a derék példa és rövidesen legalább is százezer tagot számláló egyesületben tömörülnének azok a magyarok, akik még hisznek a Szeretletben, akik még biznak a nagy Feltámadásban.

Nehéz időket élünk. Szükös lett a kenyér, lidércnyomás alatt nyögnek az emberi lelkek, már-már a reménység délibábjja sem integet felénk. De a borura jön a derü, a szemfedőt teregető Télre jön a napsugaras, életet fakasztó Tavasz. Husvét ünnepén, a feltámadás napján kapjon új lángra a lélek és higgyük el a költő jóvendölését mi, két-ségbeesett magyarok, hogy "lesz még egyszer ünnep a világon!"

Panaszkodnak

egyesek, hogy utóbbi időben megkésett a Dongó. Hát az nagyon igaz, de nincs rajta csodálni való, mert az olvasók nagy része egyáltalán nem siet a betegekkel s így az öreg Dongónak össze kell szaladgálnia az apró költségeket. Ha a betegek pontosan beérkeznek, akkor a Dongó is pontos lesz, akárcsak a legjobb vasuti óra. De ha a betegekkel továbbra is elmarad az olvasók nagy része, akkor a Dongó is csak dőcög, mint a kutya bagosi vicinális vasut. Utóvégre is azt tudja minden okos ember, hogy a kerék is nyöszörög, ha meg nem kenik.

KRÓNIKÁS ADOMÁK

A SÁNTA SZÉKELY IGAZSÁGA.

UGRON Gábor történeti reminiscenciával bizonyította a folyosón, hogy a nép nem tudja megérteni a magyar-osztrák közösséget. Mikor a 67-es törvényalkotás létrejött, az új törvényeket országsszerte községről-községre kihirdették. De hogy a törvények szellemét megértessék a néppel, szükség volt népszerű magyarázatra.

Lent, Székelyföldön például fogtak egy intelligens parasztembert, a kinek elmagyarázták a dolgot s a ki a maga nyelvén és eszejárásával elmagyarázta azt az összehívott lakosságnak.

— Az új törvény — mondotta aztán a népből való törvényt magyarázó az összesereglett népnek — azt jelenti, hogy ha a német fizet például katonatartásért hetven forintot, mi fizetünk harmincat....

Mire a tömegből kisüvített a kereszturi sánta székely hangaja:

— Fizesse azt is a német!

Persze az egész gyülekezet utána dörogtte:

— Fizesse azt is a német!

És a közös költség azóta se fér sehogy sem a fejébe a magyar népnek.

A KIRÁLY SZAKÁCSA.

Lengyel Zoltánra Tisza gróf miniszterelnök valamelyik vita során ráolvasta, hogy az időfecsérlésben elérte a világrekordot. Lengyel Zoltán erre megtámadta a folyosón Gajári Gézát.

— Te, Géza, a principálistok nem mondtok igazat. Hiszen ha én lopom az időt, ő is kénytelen azt tenni veletek együtt.

— Hát ez igaz! — mondotta Gajári Géza. — Ugy vagyunk ezzel mi is, mint II. György angol király szakácsa. A szakács egy ízben kihallgatásra jelentkezett a királynál.

— No mi baj van, hü szakácsom? — kérdezte II. György.

— Kérem, felséges uram, kegyeskedjék elbocsátani engem legmagasabb szolgálatából.

— Miért? — riadt meg a király, a ki nagy nyenc volt és szakácsa legnagyobb meglepedésére látta el a királyi konyhát.

— Ne tessék faggatni! — könyörgött a szakács.

— De már én tudni akarom az okát! — jelentette ki II. György.

— Hát ha már muszáj, elmondom. Kérem, felséges uram, az udvarnál olyan nagy lopások folynak, hogy nem tudom tovább nézni. Inkább elmegyek.

A király gondolkodott s aztán komolyan mondta:

— Kedves fiam, hát lopj te is....

AZ EMLÉKEZŐ TEHETSÉG.

Tisza István gróf azt mondta egyszer a Ház ülésén az ősz Madarász Józsefnek:

— A t. képviselő urat vagy cserben hagyta az emlékező tehetség, vagy tudva mond valótlaniságot.

Ez a kijelentés egy kis folyosói társaságban az emlékező tehetségre terelte a beszélgetést.

— A politikusnál nagyfontossága a jó emlékező tehetség. — mondotta Szivák Imre. — Heine például nagyon szeretett politizálni, a mi mellett tanuskodtak francia politikai levelei is, de rendkívül rossz volt az emlékező tehetsége. Így még a kormányférfiak neveit sem tudta megjegyezni magának. Valahogy segíteni kellett magán és erre azt a módot találta ki, hogy az ingeit egy-egy miniszter nevére keresztelte el. Persze ez is könnyen zavart idézhetett volna elő a memóriájában, de az ingeknek a ruhaszekrényében bizonyos meghatározott elhelyezése volt. Az első ing volt a miniszterelnök és így tovább. Volt egy mosónéja, a ki már tudta, hogyan kell berakni az ingeket.

Még így is nagy zavarba jutott egyszer Heine: A mosóné elvitte az ingeket mosásba és Heine, a kinek éppen egy politikai cikk megírására volt megbízása, nem tudott mit csinálni. Egy név nem jutott eszébe. Nagyon csodálkozott aztán az a szerkesztő, a ki a cikk megírására fölkerlte a nagy költőt, a mikor a következő levelet kapta Heinétől:

— A cikket nem írhatom meg, mert a mosóném nem hozta vissza az ingeimet.

SOK AZ ÓRA.

Egy kormánypárti honatya, a ki lent járt vidéken, beszélte el a folyosón, a következő történetet:

— A kerületemben összekerültem Nagypál Mihály urammal, a ki híres gazdaember és nagy politikus. Beszéltünk erről-arról, a termésről, a mely nem sok jót ígér, a gyerekekről, a kik szaporodnak, mint a patkány, míg végre gyors fordulóval nekivágtunk a politikának.

— Bizony, nagyságos ur. — mondta Nagypál Mihály uram nehéz szóval. — nem jól áll az ország szénája. Annyian rángatják erre-arra, hogy nem marad abból csutakra való sem.

— Magyarázza kend ki magát, mert nem értem a szavát.

— Hát kérem tisztelettel, annyiféle programot hall az ember, hogy azt se tudja, mit akarnak. Új párt, új program. Ugy van ez, nagyságos ur, mint az órával. Az én időmben a toronyóra után igazodott mindenki, nem is volt több óra a faluban. Mióta a zsebórát kitalálták, minden kaputos ember hord egyet a zsebében. Az egyik úgy jár, a másik amugy jár. Most, hogy az ördög vigye el, annyi óra van, hogy senki sem tudja, mennyi az idő!....

Jóraluló magyarok

Ujabbban a következő jóraluló magyarok szereztek előfizetőket a Dongóink:

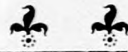
Bazsó András Cleveland, Hetzel Károly Chicago, Papp Ferenc Trenton, Kassay Károly Chicago, Szathmáry József Trenton, Naményi B. L. Buffalo, Gary Antal Sharpless, Kovách József Cleveland, Péterfy Lajos Columbus, Agócs József Roebing, Györök Pál Windber, Szécskay György Pittsburgh, Bartek János Pittsburgh, Olexo József Toledo, Rudik József South Bend, Naményi J. K. East Chicago, Yuronka Testvérek Chrome, Csinosz János Johnstown, Uhrin Mátyás Chicago, Pásztor István Indiana Harbor, Fodor K. József Aurora, Takács András Leechburg, Tóth János New Haven.

Fogadják a Dongó köszönetét. Reméljük, hogy a husvét alkalmából emgnyilatkoznak majd a jóraluló magyarok.

A DONGÓ

NAPTÁRSZÁMÁT INGYEN MEGKÜLDJÜK
MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐNEK AKÁR
AMERIKÁBA, AKÁR MAGYARORSZÁGBA

INFANTERIST CSUPAK

Irta: TÖMÖRKÉNY ISTVÁN

VOLT nekem egy komám a katonaságnál, úgy hívták, hogy Csupak. Tudva lévő dolog, hogy akik egy esztendőben kerülnek sor alatt fegyver alá, azok mind végességig komák egymással és hát így volt nekem komám a Csupak.

Ő ugyan nem mondta nekem, hogy komám, de én sem mondtam neki, hogy komám, mert igen el voltunk buslakodva abban az időben, mivelhogy, mint a jó Mikes Kelemen mondja, jó Isten nekünk Novibazárban hullajtott el egy nagy darab kenyeret s oda kellett mennünk, hogy mi azt ott megegyük. Hát mondom, Csupak sem igen beszélt, mert rettenetesen magával jó tehetetlen gyerek volt. — soha sem láttam magyarban olyan ábrázatot. Savószínű apró szeműek voltak a fiúnak, hosszú arca, görbére konyult orra, mint a horogvég.

Azonfelül azt tette ő, hogy nem értett meg semmit; ha azt mondták, jobbra fordulj, hát három fejet lehetett tenni egy fületlen gomb ellen, hogy ő most már ekvetlenül balra fog fordulni; ha azt mondták: állj, hát ő Isten ellen való véteknél tartotta volna a megállást. Kurtaeszü embernek tudták Csupakot és azt mondták rá, hogy buszma, ki is próbálták a félkegyelműségét hol egyben, hogy másban; hát csak buszma maradt ő mindig s egész mondák jártak a táborban a horribilis ostobaságáról, amiket elkövetett. Mert hogy el volt maradva gyakorlat dolgában a többitől, egymagában ekzeziroztatta a fráter ur Csuri s igen nevetni való volt az, mikor Csupak úgy kapdosott a puskához, mintha el akarná dobni. Azt is kommandirozták neki egyszer, mikor egymagában állott ottan, hogy: oszolj! Csupak nézett, nézett és markolásza a fegyver szíjját és nem bírta fölérni véges észszel, hogy mi ként oszolhatik föl egymagában az egyes ember, amit talán még a főgenerális urak se tudnak. — de azok mégsem fakadtak volna el úgy sírva rajta, mint a komám, Csupak.

Hát így volt ez egy darabig Csupakkal, a buszmával, — pedig az ő magas homlokában, a savószínű szemek mögött több sütnivaló volt, mint valamennyiünknek, akárki meglássa. Mert már az elejében is azt jelentette a fráter ur a káplár urnak, hogy nem lesz ebből a Csupakból sohasem katona, mert visszajáról csinál ez mindent, a káplár ur jelentette firer urnak, a firer ur a hadnagy urnak és ment ez így tovább és egészen jó uton volt már a komám arra, hogy kivetkőztessék a szép kék ruhából, kivegyék a fejéből a fényes gombos sapkát és hazaküldjék a maga valóságában a tanyákra, libát legeltetni.

Mert nem lehetett annak semmiféle hasznát sem venni, csakhogy éppen nevettek rajta. Minden olyan fél-tul állt a kezében és rettenetesen bárgynak mutatta magát. Próbálgatták a komámot erről is, arról is, hogy — hátha mégis valamifajta okos észt, egy kis ügyességet találunk benne. De hát nem volt. Még a kapitány ur is odaállott elébe egyszer, összeítve a sarkantyuit, hosszú eszár-szakállát huzogatva keskeny, fehér kezével.

— Hát hogy hívnak engem?

A savószemek negyra nyíltak, Csupak iszonyu feszes állást akart venni, aminek folytán rendkívül görbére változott és a tudás bizosságával vágta oda:

— Hát Herr Hapman Csupak.

Hát most már a kapitány urnak is be kellett látni, hogy a Csupak valósággal a legostobább fajtája ennek a kanasszen und jogasszen népnek, akiket a hadi tudományokba bevezetendő, az ő kezei alá adták. Nem ér ez az ember egy hajítófát se.

Az ilyen őszinte vélekedéseket ott nyilvánvalólag mondták el Csupak előtt, nem tagadva el belőle egy szemet sem. Csupak hallgatta bárgyún, némán, s benső énjének egyetlen nyilvánulása az volt, hogy igen kemény haptákat állott, ha róla beszélték.

Olykor azonban, ha nem figyeltek reá, ha az ágya előtt a ládjában ülve varrogott, gunyos mosolygás ült ki az ajka szélére, a szemű megvillantak, az arca megváltozott, mintha hirtelen rákentek volna valami kevéske okosságot. Azután hirtelen, mint ahogy az ősi napfény elsuhan a tavi sás fölött, levált az arcáról, ami egy pillanatra ráköltözött s megint csak a régi Csupak lett ő, a félkegyelmű. Ott állott Csupak már egészen, hogy hazakergessék az ármádiából, mivelhogy fölöttebb kevés esze van neki.

Hanem azután megváltozott minden, akárhogy is adta komám Csupak az ostobát. Valami céllövészetben, a legelső történt, hogy Csupak bajtárs úgy lőtt, mint a parancsolat. Ami célt nem tudtak

eltalálni a vén katonák, akiknek már úgy a kezeik közé illik a fegyver, mint teszem azt, az ácsnak a szekere, azt a koma eltalálta. A tanyai legényben fölébredt a vadásztudomány, ha az ő fufrangos lelke elébe bírt is huzni egy másik ostoba lelket a komának, ahhoz már nem volt ereje, hogy ne tudjon löni, ha tud. Gyönyörűen puskázott, csak bámulni kellett azt, lelkeim, ahogy háromszáz lépésről belküldözgette a mozgó figurákba az egyest. Minden esetlen volt ezen az emberen, csak mikor célzott, lőtt, vált egészszé, szívós karjain szilárdan nyugodott meg a cső, mint a sziklán, a savószem élesen tekintett ki a ráboruló szemöldök alól.

Az összes vélemények nagyhamar megváltoztak Csupak ur irányában. Hohó, hiszen ez jeles katona, ha egy csöpp esze sincs is. Csupak ezt fájdalommal vette észre s a legközelebbi csütörtöki napon este hat órakor hanyatvágta magát, verte fejét, kezét, lábát kiméletlenül a padlóhoz, vonaglott, turta a tajtékot a száján, hogy azt rettenetes volt nézni. Csupak ur átváltozott nyavalyatorrössé. Ezután aztán minden csütörtökön este pontban hat órakor ahol állott, ott fölborult a koma és járta fekvé az iszonyatos vitustáncot. A legények rettegve nézték. Aki odament hozzá, hogy lefogja a vonagló test kezét, ellökte magától hatalmas erővel, mint egy gép acélrugója.

A dolog vége az lett, hogy a komát bevitték a maródiházba zur Beobachtung. Nem hittek neki. Valami kicsi gyaru férf között az orvos agyába, hogy Csupak polgártárs szimulál. Beobachtolták aztán ott vagy három hónapig s e fertályesztendő alatt nem volt olyan csütörtöki nap, melyen kékre ne verte volna magát a koma. Az orvos belegyőződött, hogy valóságosan nyavalyás ez az ember. De nem merte a saját felelősségére elereszteni. A komát bevitték Taslidzára, hogy ott több orvos előtt mutassa be a nagy tornyos baráiban, hogy mit tud.

Bemutatta és színművészeti sikerei oly nagyok voltak, hogy a harmadik bemutatás előadás után hazakergették.

— Haza fog menni, Csupak.

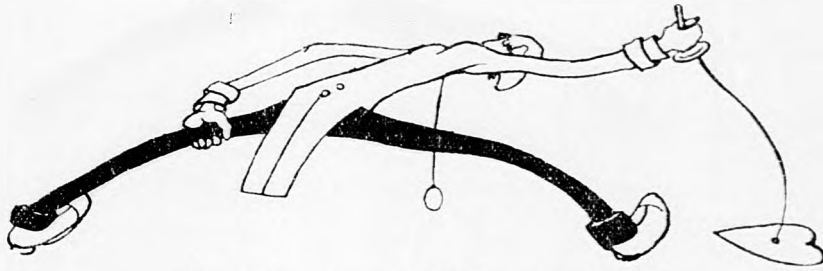
— Haza....

— Magyarországba, haza.

— Haza.... — ismételte bárgyuan.

S eljött, hogy híré se hallották többé odalent.

Most néha, ha vásárra, piacra bejött, látom. A maga kocsiján hajt, szép fiatal menyecske ül mellette, az a felesége a komának. A koma vidáman tekintet szét a világra a kalapszél alól s ha az ostoros kezét félig fölemelve, a fejét egy kicsit megbillentve köszön a kocsiderékből, hamiskásan hunyorítanak egyet-kettőt a savószínű szemek. Mintha csak azt mondaná: — Magáhon való esze lögyön az embernek.

BUFFALO KÖRNYÉKÉRŐL

Költözködés akadályokkal. Egyik bölényesi bodi muffolni akart. Már meg volt az új lakás, volt segítség is a muffoláshoz, szóval minden a legszebb rendben ment, csak a koffernak az aptésről való lehozatala okozott még némi fejtörést. A lejárát ugyanis girbe-görbe lévén, bajosnak vélte a bodi a lépcsőn leszállítani a sok cökmőkkel megrakott kuffert. No de hát ismervén az örök, igaz magyar közmondást, hogy: többet észzel, mint erővel, ugy okoskodta ki a bodi, hogy az ablakon is le lehet a kuffert eresztetni. Horjapba kerített is a bodi jóféle spárgát s annak segítségével hozzá fogott a kuffernek az ablakból való leeresztéséhez.

Amde a különben gyenge spárga a surlódás következtében felmondta a szolgálatot — elszakadt s a kuffer lepottyant a szájdvókra. Természetesen a kuffernek ily gyors iramban történt leérkezése nem ment minden zaj nélkül. A nagy nyekkenéssel szétmállott kuffernek egész tartalma: tükör, borotva, pamaes, pipaszár, álmokönyv, óralánc, fonográf és egyéb kimondhatatlan ruhadarabok úgy hevertek szanaszét a szájdvókon, mintha országos vásár lett volna. A muffoló bodi egyet káromkodott s a különös eseményre összesereglett kíváncsi szomszédok röhlögése közben sietett a sok ramatyot eltakarítani.

A pikáns ízű disznó. A bölényesi disznó kupecet megbizta a lackawannai honfitárs, hogy részére egy pár szép disznót szállítson leölve, megperzselve. A mi kupecünk eleget is tett a rendelésnek. A két mangalicát szép rózsaszínűre megperzselt és hófehérre megvakarta s már csak a trokát kellett feltenni és szállítani. Igen, de ebben az átkozott száraz világban az ilyen disznósághoz egy kis szeszélyes ital is kéne... Kupecünk, hogy az itóka is kéznél legyen, a felbontott csikusokba holmi munsájn féle itókat helyezett el egy-egy kvártos üvegben.

A nóta vége az lett, hogy a szállítás közben az egyik üvegből a dugó valahogyan kirázódott s a disznó husnak gyalázatosan pikáns íze lett. Nagy volt a kupec bosszúsága, de azért megvizsgáltódott, mert a másik kvártosból ő vette ki a dugót. Meg is fogadta, hogy máskor nem fog olyan disznót szállítani, amelyben bélés is van.

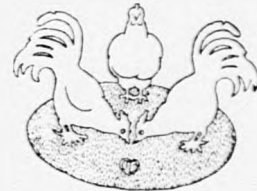
Drága üzleti út. West Virginiáról mesélik, hogy ott arannyal fizetik a munsájn. Különösen egy "pesti fiu" mondott erről regéket a Bölényesd melletti Lackawannan. Nos, hát egyik lackawannai honfitárs aztán kedvet kapott egy kis "easy money" csinálására s feleségétől neki indult a nagy utnak. Mindketten egy-egy hatalmas kizitáskát cipeltek, megpakolva jóféle munsájnjal. Azonban a "pesti fiu" neszét vette a dolognak s a vállalkozó szellemű házaspárt megelőzendő egy vonattal hamarébb érkezett meg arra a bizonyos virginiai plézsre s ott jó előre elkészítette az utat az új konkurrenszeknek s midőn ezek oda megérkeztek, már a finánc urak vártak rájuk, hogy méltó módon fogadják a messze utról jött idegeneket. A házaspárt letartóztatták, a mérget elkobozták és hüvöstre rakták a kísérletezőket. A megrémült házaspár a vad idegenben nem tudván mit kezdeni, Lackawannára táviratozott ügyvédért. Az ügyvéd leutazott és sok lötásfutás után kijárta, hogy a házaspárt ideiglenesen szabadlábra engedték. Az ügyvéd felszámított vagy háromszáz dollárkát, no meg mellékesen is volt egy kis költség a kirándulásra, a "pesti fiu" pedig keresett egy néhány egészséges pofontot és most ő "ül" Lackawannan a kóterben, mert a "pesti fiu" Lackawannan is üzte a munsájn kereskedést.

A gyógyszerámla. Beteg volt a lackawannai magyar miszisz. A baj nem volt valami tulságosan veszedelmes s így nem is akart orvoshoz fordulni, mert manapság az orvosok is duplán számítanak, azonban itt — amott — már amint az asszonyoknál szokás el-elpanaszolta a baját, ami egy kis hasfájásból állott. Így a többek közt "Kati néni" néni is elpanaszolta a baját.

"Kati néni" — aki első rangú javas asszony hírében áll az ottani magyarság előtt — rögtön ajánlatot tett a gyengélkedő miszisznek, hogy majd ő kenés által kigyógyítja őt a bajából... A beteg miszisz belement az üzletbe s "Kati néni" háromszor is elment megkenni a páciens. A harmadik látogatás után aztán megkérdezte "Kati néni" a beteget, hogy — hogy érzi magát miszisz? — Jobbaeskan volnék "Kati néni" az Isten áldja meg érte! — Ugy, ugy lelkem miszisz — mondja "Kati néni" — az ilyen bajoknál

többet érek én, mint három orvos, olyan áldott jó kezem van... — Hát aztán mivel tartozom a fáradságáért "Kati néni?" — kérde a kikurált páciens. — Hát a három vizit, lelkem miszisz, hat dollárjával számítva, összesen 18 dollár.

A felgyógyult miszisz majd kiesett a száján a 18 dollár hallatára, de mit volt mit tennie egyebet, savanyu ábrázattal kifizette a honoráriumot. Azóta azon töri a fejét, hogy tulajdonképpen miért is drágább a "Kati néni" vizitje, mint a feleser? Meg is fogadta, hogy ezentul ha baja lesz hát már csak a "kis doktorhoz" fog folyamodni, mert hát az mégis csak doktor osztég felényit se számít egy vizitert.

Csak magyarul

MEGHIVO

Az Aurorai Szent-Joseph Ferfi es noi
Betegsegelzo egylet.
Sayat penztar, Javara, Naygszabasu, balt
rendez, e ho

November 25. Dik. Az. Az

THANKSGIVING DAY

napyan a maygarhaz diszszes nagy
termeben tartando amelyere az osz.
Aurorai magyarsagat tisz teletel Meshivya
a Rendezoseg.

A zenet hanchichak Jozsef hires zene-
kara szolgaltatya.

Tovaba, egy aranyan ora lesz ki sorsolva
amelynek az ara \$25.00 Dollar
Ha no tartalna meg nyeri a kor no valaszt-
hat ha pedig ferfi nyeri meg akkor az
valasztat.

As Egylet ki fogya fizetni barmelyik ek-
szerezsznel.

Mas egyeb tarygak is lesznek ki yatezva.
Lesz yo czirke padrikas yo hazai bor meg
yo Aurorai sor.

Keszdetu 2 orakor delutan.

BELEPTI YEYIG 50 CENT SZEME-
LYENKINT

A ki vol akarmulatni meg nyerni meg
puyka hust eni az en feleytkezen megyeleni

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

2204 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

A KALÁKA

— Magánjelenet. —
Irtá: Péterfy Tamás.

Személy: András Péter, fiatal székely gazda.

Szín: Székely szoba, közepén terített asztal, mellette szék, az asztalon üvegbor, pohár.

Idő: Jelenkor.

Péter: (Az asztal előtt áll és magyarázza.) Kaláka... kaláka!... kaláka!!... és kaláka!!!... Hát az nem mindegy, mint az izé... a hurka... (öklét innen is, tulról is harapja, akár itt. — akár ott harapom.) A kaláka igön-igön szép valami. Embőrséges. Becsületes. Tisztösségős. Jó tanulmány. (Áldva) Az Isten a haló porában es nyugtassa meg, aki feltalálta, aki elkezdte (A szemével ráint) Akárki csinálta, de jól csinálta.

Hogy mi a kaláka?... Hát azt egy szuszra nem es lehet kimondani. Ahhoz még szüve es legyen annak, aki megakarja érteni. — Teszem azt, a fejrkenyér Szabó Jánosnak leégett a csüre. — Közbe legyen mondva, ez a fejrkenyér nem azt jelenti, hogy az alszegi Szabó János fejrkenyeret eszik, hanem azt, hogy feketét eszik ő es, de gyerekkorától ugy csufolják, megkülömböztetésül a másik négy Szabó Jánostól. — Ez a fejrkenyérretlen fejrkenyér Szabó János sokat busul a csüre leégése után. Felépiténé, de nines nád hozzá. Adósságot sem akár csinálni, mert az adósság együtt hál az embőrrrel, együtt kel az embőrrrel s együtt eszik az embőrrrel s még az embört es megeszi az adósság.

Fejrkenyér Szabó Jánosnak végtére eszibe jutott a kaláka. Ettől megvigasztalódik, mert hiszen azért találták ki a kalákát. — Több gond, bu nines! A leégett esür helyibe ujat épít kalákából. Az első az *erdőli kaláka*. — Mert a esürhöz sok gerenda kell. Az erdőli kalákába csak a familliat s a legjobb barátját hívja meg. Ez a biztos kezdet. Rendre jár a rokonokhoz. Cinege Szabó Józsi, hosszú Szabó Feri, peckes Szabó Están, kuka Szabó Laji s még vagy huszonöt más nevek.

A kalákába hívás ez szép dolog, fájin tisztösség! Pácát akaszt a karjára tekintély nyomatéknak, meg a harapós kutyák tisztóletére s beállit az ajtón esendesen. (Ki megy s bekopog.) Belép s azt mondja: Aggyon az Isten jó napot ide bé es! — (Más hangon) Adjon Isten! — (Saját hangján) Hogy vannak, hogy szógál az egésségük? — (Más hangon.) Köszönjük szépen kérdésit, mü es jól vónánk hál-istennek, csak ez a ribanc leánka gyengékedik mindég. (Saját hangján) — Abbizon elég baj. — (Más hangon) Hát magik hogy s mint vannak odahaza? — (Saját h.) Mü es mind jól vónánk, csak ez a nagy szerencsétlenség ére. Hiszen tuggyak es? Éppen Szentestán napján, délbe vala az a rettenetes égi háboru. (Más h.) Igen, igen! Irtóztató vala! (Saját h.) S a bizon a receségős, ropogós istennyilla belé suppanta a esürünkbe. De ugy, hogy egy szempillantás alatt lángot vetett az egész esür.... (Más h.) Oh, haggya el mán, ne busuljanak mán. Majd csak az a jó Isten megsegíti, osztán a jó emberek sem haggyák el kijeteket. (Saját h.) Nem es gondolják, hogy mibe járok?... (Más h.) Mán ha gondolnók es csak mongya el met meghallgassuk szüvesen.... (Saját h.) Abbizon a esürről tépelődénk. A leégett hejjibe ujjat kéne huzni s ahhoz bizon borona kéne s ugy szokatalók, hogy erdőli kalákát csinálunk s tisztösséggel kijeteket es meginvitálnám, szekerral—lóval szombat délutánra, met vasárnap a kaláka után nem kell mezőre menni. (Más h.) Ejnye, ejnye! Azt bizon igen fájinul kigondolá kijed. Ugy lesz az jól. Elmegyünk mü es tiszta jó szüvvel. Hiszen sokat es busulánk az istenporoncsolatja miatt. (Saját h.) Aggyon Isten jegésséget mind közönségesen.

No, így. A kalákába hívással harminc szekér borona kerül a leégett esür helyére. Kalákával hozza esze a fedő zsupot. Kalákával befedik. Az oldalát es megverik kalákából küjjel-belől sárral. — Aztán a esürföggyt es megesinálják, de annak a végjre nemesak eszem-izomat, hanem táncmulatságot es csinálnak. A esürdöngölöt másnap reggel, kivilágos-kiviradtig járkák, de még hogy! (Pattintgat az ujjával, kurlant.) Tyuhaj!...

“Kicsi nekem ez a esür!”

Kirepülök mint a fűrj! — madár!...”

Hát ez es kaláka. Jó kaláka, szép kaláka. De van más, amejjeket jobban szerettek. — Teszem azt, a gányézó kaláka!... Az osztán valami!... (Csettint a nyelvvel.) A gányés szekér, ahányszor megfordul a mezőről, a mézes pálinkás üveg azonképpen, ugyanannyiszor megfordul a kalákás kezibe... — Aztán a fordulások között be es rugnak a. — lovak... met ugy mennek (ütlegelést mutat) ugy sietnek, mintha éppenséggel ök innák a mézes, házi pálinkát minden fordulónál.

A tanító urék gányézó kalákáját én hitam esze. A tanító ur egy darabocska papirosra felírta a neveket, hogy kihez menjek. — El es mentem. — El es jöttek mind. Harmincötön valánk a trágya rakókkal, terégetőkkel. — Ott vala a vackor Barta Están, feszegi Nagy Mózsai, nagyhasu Darkó Gyuri, csutkás Benedek Mihely, bagós Ferenc Pétor, aztán a többiek....

A gányéhardás után hosszú asztalhoz ültünk a tanító urnál. Ez a legszebb része a kalákának.... A tanító ur hálálkodott. Az emberök, a kalákások szépön akartak beszélni, de hát még sem tudtak ugy, a hogy a tanító ur. — A belső ember mindig belső ember. Jobban forog a szó a szájába, met az a mestersége. De aztán, hogy engömet biztak meg a felköszöntéssel, hát én szépen köszöntöttem.

Ugy, ahogy ott valék s ülök. (leül a székre oldalvást a közönség felé) s hát amikor megettük a tyuklevest s utánna követközék a sóbafött a piros paradicsom mártással, mondok magamba: Pétor! itt az második fogás. — Hamarjába nyeld le s állj fel. — Hirtelen bé kapám s készülni kezdék.

(A széken ülve, torkát köszörülgeti, köhintget, jelentősen körül néz, fészkelődik, emelkedik, vissza ereszkedik, végre neki bátorodik s feláll. Körül néz. A nadrág korcát jobbról is, balról is felhuzogatja. Köhintgetés után áldázkodva rákezd.) Hál-istennek. — hogy, Istennek hálá. — mingyáján jó egésségben gányézhattunk a — (nyomatékkal) *tanító urnak!* — Aggya a felséges Uristen, hogy még sok számos esztendőkön keresztül s mindétig jó egésségben gányézhassunk a — *tanító urnak!* — Mind közönségesen. — Hánem emberök, — emberök! — Én csak azt mondom, hogy máskor jobban ügyeljete, jobban vigyázatok a drága terágyára s a más embör föggyin el ne szotyogtassatok a derága ganyét, hanem mind egy fálásig vigyétek ki a — *tanító urnak!* — (Köhint, torkát köszörüli.) Hiszen nem es panaszképpen mondám, met kiki becsületesen kirakodék a — *tanító urnak!* — Ki harminc, ki negyven honcsokot rakott a — *tanító urnak!* — De azért vigyázni kell a derága terágyára!... Még a gányézó kalákában es! — Aggya a fennvaló, felséges Uristen, hogy még számos esztendőben s mind közönségesen friss es jó egésségben gányézhassunk a — *tanító urnak!* (Leül.)

Már ez osztán szép beszéd vót. — Az embörök ümmögöttek, mintha a szívükből szoltam vóna. — A tanító ur örömébe elig bírta befogni a száját. — Válaszolt es. — Köszöngetett es. — No, de az nem vala igazi kalákás beszéd. — A kaláka vége felé közös kívánatra, mégégszer elmondottam s akkor már a tanitóné asszony es benn vala. Meghallgatta. Oh, hogy örvendett, met mü igazán, tiszta, jó szüvvel gányéztunk — a *tanító urnak!*...

(Tölt es iszik a pohárból.)

Met a kaláka... kaláka!... kaláka!! — az nem mindegy. Legjobb a gányézó kaláka. (Iszik.)

(Függöny.)

A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET KÖZPONTI ELNÖKÉTŐL!

A Verhovay Segélyegylet Tagjaihoz!

TAGTESTVÉREK!

A Verhovay Segélyegylet kp. elnökségének átvétele után első teendőm az volt, hogy Hazletonban, az Egylet székhelyén hivatalvizsgálatot tartassak a számvizsgálók és a központi ellenőr jelenlétében. — Minthogy ezen intézkedésem folytán az egész központi tisztikar együtt volt, felhasználtam tehát az alkalmat s egyuttal mindjárt rendkívül tisztikari gyűlést tartottunk február hó 16-án és 17-én, melynek eredményéről a magyar lapokból és a Verhovayak Lapjából értesülhettek.

Tagtestvérek! A központi elnökség átvétele alkalmával két szempont vezetett: Először a törvény és mindenkor alapszabályok, valamint a konvenció határozatainak pontos és lelkiismeretes betartása és a referendumra hozott határozatok szigorú teljesítése.

A második szempont a legmesszebb menő takarékoság minden vonalon, mert csakis a feleslegesnek bizonyult kiadások teljes kiirtásával és a szükséges kiadások összegének csökkentésével érhetünk el valamit.

Már az első tisztikari gyűlésen is tetemes megtakarítást értünk el. A tisztikar ugyanis úgy határozott, hogy a nagy terjedelmű és az egyleti ügyeken kívül más közérdekű ügyekkel is foglalkozó ujságnak semmi értelme nincsen.

A Verhovay Segélyegyletnek egy Egyleti Értesítőre van csupán szüksége, melyet saját üzemből és sokkal olcsóbban elő lehet állítani és amely csak

is a Verhovay Segélyegylet érdeklő kalauzokat és egyleti híreket fogja majd tartalmazni.

Maga a Verhovayak Lapjának jelenlegi szerkesztője, Zámory Sándor is belátta, hogy ez a mód a helyesebb és leköszönt állásáról. A szerkesztői állás megszűnté tehát évente 2760 dollár megtakarítást jelent.

Féder Antal, a lep kiadója pedig bejelentette, hogy miután a papír és más szükséges anyagok ára leszállt, a lapot havi 50 dollárral kisebb összegért lesz képes kiállítani, ami szintén 600 dollár megtakarítást hoz.

Lekerülnek egyelőre teljesen a napirendről azok a kérdések, a melyek eddig Egyesületünkben minden harcnak, ellentétnek és az egyes fiókok közötti ellentétnek közvetlen okozói voltak.

Nem lesz többet a 6000 dolláros elnöki fizetéséről szó, mert ezt a kérdést teljesen levéttetem a napirendről. Ugyanaz történt a bankalapítás ügyével is.

Az egyetlen nyitva maradt, fontos és feltétlenül elintézendő kérdés: a korszerűtlen vagy egységes fizetés ügye.

A zavart okozó ügyek eltávolításával most minden fióknak alkalma nyílik arra, hogy békésen, megértő szeretettel tárgyalja le ezt a fontos kérdést, mely egyelőre a legfontosabb az Egyletnek.

Arra kérem a tagtestvéreket és a fiókok vezetőit, beszéljék meg, tárgyalják le ezt a fontos kérdést egymás között és nézeteiket, óhajaikat, kívánságaikat

tejesszék a központ elé. Biztosítom az összes tagtestvéreket és minden egyes fiókot, hogy a kívánalmakat egyenlő jóakarattal, szeretettel fogja a tisztikar átvizsgálni és bármilyen is lesz a határozat, én mint a központi elnök, mindig és minden tekintetben az **ALAPSZABÁLYOK** szerint fogok intézkedni, megfelelően a Verhovay Egylet alapszabályokban körülírt alkotmányának.

Március 14-re hívjuk össze a tisztikari és felügyelőbizottsági gyűlést, akkorra minden fiók megvitathatja ezt a kérdést és teljes bátorsággal bocsáthatjuk majd általános szavazás alá, hogy végleg lekerüljön a napirendről.

A fizetési rendszer tekintetében csakis egy alkotmányos ut áll előttünk. Szavazás alá kell bocsátani a clevelandi, new yorki, youngstowni és más kis konvenciók előterjesztett fizetési táblázatokba foglalt módokat, a Verhovay Egylet tagságának kell ebben a fontos kérdésben a végső döntést meghozni.

Szeretettel kérem tehát minden tagtestvéremet és az összes fiókok vezetőit, álljanak mellem, segítsenek nehéz és nagy munkámban, mely csakis akkor lehet eredményes és Egyletünk-re nézve üdvös, ha úgy a tisztikart, valamint engem is mint központi elnököt, támogatni fognak működésünkben.

Tagtestvéri szeretettel

MÁTHÉ LÁSZLÓ,

a Verhovay Segélyegylet központi elnöke.

“Samu” beteget jelent

Nénik és Bácsik! Erősen készülődtem, hogy valami szép husvéti rigmust mondok majd a néniknek és bácsiknak, de Samu tervez, a nyavalya pedig végez. Egyszóval beteg vagyok és az a bajom, hogy nem tartozom semmiféle betegsegélyző egylet-hez, így azután csak így teljesen ingyen vagyok beteg. No, de legalább mégis csak akadt ilyen betege az öreg Dongónak, mármint az édesapámnak, mert másféle “betegei” ugy sincsenek. A nénik és bácsik közül igen sokan azt gondolják, hogy mi kis Dongók a viccekből élünk. Teszem azt, hogy mikor ebédelni kell, az öreg Dongó elmond egy viccet és mi jólakunk vele. Hát én jól is laktam annyira, hogy bele is betegedtem. A multkor kinevettem Gyurka bátyámat, amiért beteg lett. Most azután én is vele tartok, de engem mégse lehet az ágyban tartani, ha mindjárt kilenc üvegesövet dugnak is a számba. Nem szeretem azokat a furcsa üvegesöveket, amiken holmi numerák vannak. El is haraptam már vagy kettőt, mertha már tányért nem törhetek, legalább az üveges tótoknak adok munkát. Utóvégre nekik is élni kell, hiszen ők nem újságcsinálók. Minél több piros tojást kívánok a néniknek meg a bácsiknak és ha jobban leszek husvétra, hát elmegyek majd öntözöködni, de ha hímest nem adnak, hát beverek vagy két ablakot. Mert velem nem lehet ám olyan könnyen kibabrálni, mint az öreg Dongóval. Én amerikai gyerekek vagyok és nem lehet a nyakamba akasztani a biztatás abrakos tarisznyáját.

Detroiti dolgok

HAZLETONBÓL vendégek jártak Detroitban. A bucsuzás után a detroit-i bodi kísérté a két vendéget az állomásra, csak hogy a vendégekben nagyon dolgozott a detroit-i “ködmönlé” és utközben folyton ölelgették a telefon-oszlopokat. Az állomás közelében levő hidon az egyik bodi kijelentette, hogy ő nem megy hajón, mert neki ki van váltva a jegye a “trénre.” A bodi ugyanis hajónak nézte a hidat és még akkor sem akart belenyugodni, amikor nagynehézen keresztül rángatták a hidon. Nehány nap mulva szörnyen érdeklődött az egyik bodi, hogy miként is utaztak ők el Detroitból, mert ő nem emlékszik arra. A házigazda azt felelte vissza, hogy olvassák el a Dongóból a bucsuzást.

Lada István muffolt egy jól ismert magyart. Természetes, hogy ködmönlé is akadt. Mikor azután föllállították a kályhát a konyhában és begyújtották, hát tele lett a konyha füsttel, de ugyanakkor a kémény is füstölt erősen. Mikor pedig elzárták a kályha ajtaját, akkor nem volt füst a konyhában, de a kémény se füstölt. Sehogy se tudták megérteni a dolgot a muffolók és hazahajtottak de úgy, hogy a nagy “trakk” belement a “sandiba” és a kis Fordnak kellett kihuzni a nagy “trakk”-ot. Hát ez is olyan érthetetlen volt, mint a füst. De hát a ködmönlétől sok minden furcsán megy ezen a világon.

Egy másik bodi muffolásánál szörnyen betakarva szállítottak egy 20 gallonos hordót, amiben állítólag finom bor volt. Már előre köszörülték a torkukat a muffolók az áldomásra. Mikor azután megkóstolták a bort, hát kitűnt, hogy az vízzé vált. Valami élelmes bodi ellopta a bort és vízzel töltötte meg a hordót. No, de hiszen a Kánaai lagzin is történt esoda.

Egyik detroit-i előfizetők a következő tréfás megfajtést küldte hozzánk rigmusokban:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Válaszát nem várom,
De azt a kis talányt én is kitalálom.
Előbb egy rövidke mesét mondok rólam;
Ne nevéssen rajta, a ki mindig józan;
Agglegény vagyok én, még pedig csökö-
[nyös;
Mégis fáj a szívem, hogy nem lesz örökös.
Azért széjjel nézek még ebbe a télbe;
Valami csókos kis aranyos lány kéne;
Vagy egy vén szipirtó, a hol van pénz és
[rang
De nagy bánatomra, ah! — rövid a jársang.
És így elszalasztom azt az édes gyönyört...
Mert a “kicsi jársang” után jön a “Nagy
[Bőjt!”

NÉHÁNY SZÓ A RÁKÓCZI EGYLETRŐL.

Az Amerikai Magyarság védvárainak szokták nevezni az amerikai magyar egyleteket.

Ezen elnevezés csak úgy illetheti meg az egyletet, ha az tényleg is az.

A RÁKÓCZI EGYLET, tagságának közös jóakaratu támogatásával, már 34 éve védvára az ő tagságának, és védvára lesz mindazon magyarnak, aki beáll az ő táborába.

Van-e magyar Amerikában: olyan magyar férfi vagy nő, ifju vagy öreg, családost vagy magánost, kinek alkalom adtán ne volna szüksége egy olyan magyar intézményre, amely **ANYAGI SEGÍTSÉGGEL** védi a szükségben levőt.

Gondolják meg tehát mindazok, kik érzik ennek szükségességét, és

amig nem késő,

iratkozzanak be a

Rákóczi Egyletbe,

ahol, szívesen látnak minden magyart. :: ::

Szülők gyermekeikkel tagjai lehetnek e testületnek.
**IRJON MÉG MA, MERT
HOLNAP TALÁN MÁR
:: KÉSŐN LESZ. ::**

Cím ez:

RÁKÓCZI EGYLET
624 BOSTWIK AVE.

: Bridgeport, Conn. :

TALÁNY

MI EZ?

te te te

P

A megfejtés díja: egy szép könyv.

A megfejtés beküldésének határideje: 1921 április 4.

A február 15-iki számban levő talány megfejtése:

30 NEMES BUDÁN.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Ontkó Antal, Hornyák A. J., Belenszky Péter, Barabás András, Lázár Gyula, Ráday Irén, Gyuró Ignác, Kállay Dániel, Süttő István, Nagy János.

A jutalmul kitűzött könyvet Belenszky Péter (Rankin) nyerte meg.

A kakas

East Chicagoban egy hatalmas kakast vásárolt a miszisz, de a meggyilkolására nem érezte magát elég erősnek és egy burdost bízott meg a gyilkolással. Vállalkozott is a burdos a hóhéri munkára és le is ment a pincébe, ahol az áldozat volt. Elvégezte a gyilkolást és jelentette a miszisznek, hogy minden rendben van. A miszisz erre a forró vízzel lement, hogy az undertékeri munkát elvégezze, de nagy meglepetésére a halottat nem találta sehol. Keresőbe indult és a szegény pára egy sarokból kacsingatott reája és kegyelemért könyörgött. Erre a miszisz mérges lett és az öreg késnek a nyelvét verte agyon a szegény párát.

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTEK
... AZ ÁLLAMNÁL ...

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

MAJNER HISTÓRIÁK

A BAXTERI bodi elment a grant towni bálba és ott úgy bedur-rantott, hogy hazatérőben be-ment egy idegen házhoz, ahol tel-jesen levetkőzött és azután leült. A házigazda rátámadt, hogy mi-ként mer levetkőzni idegen ház-nál? A bodi akkor ébredt föl, szé-pen felöltözött és kijelentette: "azt gondoltam, hogy otthon va-gyok." Azóta nem tanácsos meg-kérdezni a boditól, hogy otthon van-e?

A granttowni bálban muzsikáló egyik zenész ur is beszédett a ködmönléből és ledőlt az gyik ház-nál a konyhában a lócára. Később felébredt és úgy látta, hogy a jég-szekrény tüzben van. Neki is állt a zenész ur és alaposan eloltotta a tüzet, de hamarosan el is muf-folt, mert attól félt, hogy seprü-nyéllel fizetnek majd a tűzoltás-ért.

A sharplessi miszisz surolóron-gyot rendelt a stórosnál, aki azonban félretette az ordert és rongy helyett mákot vitt a mi-szisznek. Mikor a miszisz kibon-totta a csomagot és meglátta a rongy helyett a mákot, a stóros-nak takarodót kellett fujnia, mert másként kikapta volna a magáét a gyorstüzelővel.

A sharplessi segéd azt kérdezte a gazdától, hogy miként kell meg-ölni a borjut? A gazda azt felel-te, hogy orrba kell ütni. A segéd a felvilágosítás után mind össze-törte a tehenek orrát, de azok mégsem adták be a kulcsot.

MAGYAROM!

Legalább husvétkor támadjon föl benned a jobb érzés és küld be, azokat a betegeket!

A DONGÓ POSTÁJA

Boldog husvétünnepet kívánunk a Dongó derek előfizetőink, a potyásoknak pedig állandó piros tojást.

M. K. Köszönet a vicekért, de néha betegeket is kerithetne a vicekhez.

D. L. Muffol gondjaira bízuk. Ott is meghaltak a betegek?!

A. G. A betegeket köszönettel vettük, a históriát kidongjuk.

F. J. Köszönet a betegekért meg a jó-kívánságért. A legutóbb küldött dolog na-gyon igaz, de hasztalan beszélünk azok-nak, akik szerelmesek a Habsburgokba.

M. D. Mäskor ne írjon ceruzával, mert az öreg Dongónak anélkül is oda van már a szeme.

P. B. Megkaptuk az újabb küldeményt. Ugylátszik, hogy a vicekből ott is van elég.

Akroni. Nem lehet mindent egyszerre kidongani.

F. T. Köszönjük az érdeklődést, nagyon finoman vagyunk, akárcsak a kutya a ka-ró között.

Több dologról máskor szólunk.

ROEBLINGI JÓKIVÁNSÁGOK

Kötözzenek meg, mint a roeblingi nagy kéményt, ha potyán ráfér a szemedre a Dongó.

Járj te úgy, mint a roeblingi miszisz, a ki elment a nyelvét köszörülni és ezalatt szénné égett a vacsorája.

Dr. Harry W. Kohn

az egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.

2260 West Jefferson Avenue
a Carry Street sarkán

CLEVELANDI MAGYAROK!

Aki ebben a bolond száraz világban
nagyon megszomjazik, keresse föl

TÓTH DÁNIELT

a Cumberland és East 93-ik utca sarkán.

Aki hozzá benéz, az nem nyeli a nyelvét,
mint az éktyuk.

A
STOYKA-FÉLE
GULYÁS
TERJESZTÉSÉRE

Ügynököket és viszont-
eladókat keresünk. ::

Kérdezze meg a kereske-
dőjétől, hogy tart-e már

STOYKA-FÉLE
MAGYAR
GULYÁST?

Küldjön be egy minta-
dobozért 25 centet az
alábbi címre:

THE GOULASH
DISTRIBUTING CO.

1060—25th ST. DETROIT,
MICHIGAN

MAGYAR
TEMETKEZÉSI
VÁLLALAT
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől
a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 West Jefferson Avenue

DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175

MINDENFÉLE NYOMTATVÁNY

megrendelhető a Dongónál.

Tessék írni erre a címre:

:: D O N G Ó ::
1060—25th Str. Detroit, Mich.

ROTH BANKHÁZAI

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401.403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

THE PEOPLES
STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK
A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke 2,500,000

Főlöslég \$4,000,000

Tartalék-alap 125 millió dollár.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.

Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

7870 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön?
Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert
soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat.

Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES
STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.